

Vergaderjaar 2008–2009

23 645

Openbaar vervoer

Nr. 293

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VERKEER EN WATER-STAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 mei 2009

De positieve ervaringen met het OV-chipkaartsysteem na het uitzetten van het Nationaal Vervoerbewijs (NVB) in de Rotterdamse metro in januari 2009 vormen een belangrijke stap op weg naar de verdere introductie van de OV-chipkaart als het enige vervoerbewijs in tram, trein, bus en metro. Ik heb besloten het verplicht accepteren van de nationale vervoerbewijzen in de Amsterdamse metro per 27 augustus 2009 te beëindigen. Met deze brief informeer ik uw Kamer over dit besluit.

De SRA heeft op 24 april 2009 een onderbouwd verzoek ingediend tot het uitzetten van het NVB in de Amsterdamse metro per 25 juni 2009. In aanloop tot het besluit zijn er diverse gesprekken gevoerd met de SRA waarin de toetsingscriteria zijn besproken. De SRA heeft in haar verzoek aan mij van 24 april aangegeven het advies van de gemeenteraad van Amsterdam mee te willen wegen. Dit advies is op 20 mei 2009 door de gemeenteraad uitgebracht. Als gevolg van dit advies heeft de SRA 27 augustus 2009 als nieuwe datum voor het uitzetten van het NVB gekozen en hiertoe op 27 mei 2009 een gewijzigd verzoek ingediend.

Het verzoek van de SRA is getoetst aan de afgesproken criteria, zoals samengevat in de bijlage bij deze brief. Ik ben tot het oordeel gekomen dat de SRA voldoet aan deze criteria. In de bijlage licht ik mijn oordeel toe.

Het evaluatierapport van Rotterdam, uw Kamer toegezonden op 7 april 2009 (Kamerstuk 23 645, nr. 289), levert een groot aantal leerervaringen op voor andere decentrale overheden en vervoerbedrijven. De SRA en GVB hebben uit dit rapport de voor hen relevante leereffecten gedestilleerd en beschreven op welke wijze deze leereffecten doorgevoerd zullen worden. Overigens zal ook de ervaring die de SRA en GVB opdoen in de Amsterdamse metro op zijn beurt weer leermomenten opleveren voor de verdere uitrol en implementatie van de OV-chipkaart. Ik hecht zeer aan de daadwerkelijke vormgeving van het lerende proces.

Het besluit om de verplichting tot het accepteren van nationale vervoerbewijzen in de metro van Amsterdam per 27 augustus 2009 te beëindigen zal leiden tot een aanpassing van de Ministeriële regeling nationale vervoerbewijzen openbaar vervoer. Het besluit is onomkeerbaar op het moment dat de ministeriële regeling in werking zal treden. Voor de OV-studentenkaart is een wijziging van de Wet op de studiefinanciering nodig, waar de reisrechten van studenten zijn geregeld. Deze wijziging wordt door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voorbereid.

Ik heb er vertrouwen in dat de SRA haar reizigers met raad en daad goed zal begeleiden voor, op en na 27 augustus 2009.

De staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat,
J. C. Huizinga-Heringa

1. Het OV-chipkaartsysteem is operationeel en stabiel

De beschikbaarheid van het chipkaartsysteem in de metro is hoog. Deze ligt momenteel (voor poortjes en saldolezers) tussen de 97% en 99,2%. De oplaadautomaten kennen gemiddeld een beschikbaarheid van 95%. Voor verkoopautomaten ligt de beschikbaarheid op 98%. Het aantal incomplete transacties in de metro is sinds 2007 bijna gehalveerd en ligt momenteel op 3,06% van het aantal ritten. De verwachting is – op basis van de ervaringen bij de Rotterdamse metro – dat het definitief sluiten van alle de poortjes en de gestarte communicatiecampagne, die gericht is op correct in- en uitchecken, tot een sterke daling van het aantal incomplete transacties zal leiden.

Het percentage klachten over de OV-chipkaart ligt in Amsterdam op 0,049%. Op basis van deze gegevens kan worden gesteld dat het systeem voor de metro operationeel en stabiel is.

2. Distributie in de regio is op peil en conform de distributie strategie

Op elk metrostation zijn apparaten aanwezig waar OV-chipkaarten kunnen worden gekocht en waarmee deze kunnen worden opgeladen met saldo en/of producten. Daarnaast zijn er zes bemande OV-chipkaartloketten voor dienstverlening rond de OV-chipkaart. Hiermee wordt voldaan aan dit criterium. Daarnaast is in de stadsregio vanaf eind juni 2009 een derdenetwerk van wederverkopers met voldoende dekking grotendeels operationeel.

3. Aantoonbaar soepele overgang van NVB naar OV-chipkaart voor reizigers

De Stadsregio Amsterdam heeft compensatieregelingen ontwikkeld waarmee reizigers die gebruik moeten maken van zowel de strippenkaart als van de OV-chipkaart worden gecompenseerd voor de dubbel betaalde basisstrip. De Stadsregio Amsterdam heeft besloten reizigers schadeloos te stellen door het uitreiken van een wegwerpchipkaart geldig voor twee reizen van een uur.

De regeling voor het overstappen van en naar de trein is min of meer gelijk aan de compensatieregeling die in Rotterdam is getroffen. Voor de abonneementhouders is geen compensatieregeling nodig, omdat deze reizigers hun reisrechten van het papieren abonneement op de OV-chipkaart kunnen laden en daarmee zonder extra kosten kunnen reizen.

4. Studenten kunnen beschikken over een OV-chipkaart

Studenten die in Amsterdam wonen en/of studeren beschikken reeds over een OV-chipkaart. Nieuwe studenten worden, zodra ze een OV-studentenkaart ontvangen, ook van een OV-chipkaart voorzien. Volgens planning ontvangen alle overige studenten vóór 19 juni a.s. een OV-chipkaart. Studenten die hun kaart onverhoopt toch niet op tijd in bezit hebben, kunnen bij een loket van GVB een «tijdelijke» sleutelkaart krijgen, die toegang geeft tot het metrosysteem.

5. (Jaar)abonneementhouders zijn over op een vervangende propositie of hun bestaande abonneement wordt op de OV-chipkaart geplaatst

De reisrechten van alle abonneementen worden op de OV-chipkaart geladen. Jaarabonneementhouders van GVB, NS en Connexxion (deels)

hebben al een OV-chipkaart. Voor de andere abonneementhouders kan dit tijdig voor het in werking treden van deze regeling worden geregeld.

6. «Het uitzetten» van het NVB

Er is de afgelopen maanden voortdurend overleg geweest met de omliggende overheden en de betrokken vervoerbedrijven over het afschaffen van de nationale vervoerbewijzen in de metro, ook het «uitzetten» van het NVB genoemd. De afspraken tussen de Stadsregio Amsterdam en de omliggende overheden hierover zijn schriftelijk vastgelegd.

Het regionale consumentenoverleg, de RAR, heeft een negatief advies gegeven om per 25 juni 2009 het NVB uit te zetten in de Amsterdamse metro. Naar aanleiding daarvan is de stadsregio in overleg getreden met de RAR. Beide partijen hebben op verschillende onderwerpen concrete afspraken gemaakt.

7. Voor de begeleiderskaart voor gehandicapten, de opsporingsambtenaren en alle andere speciale vervoerbewijzen zijn er oplossingen om met het openbaar vervoer te kunnen reizen

De reisrechten van deze groepen zijn verkrijgbaar op de OV-chipkaart, waarmee aan dit criterium is voldaan.

8. Beveiliging moet op orde zijn

GVB en Trans Link Systems (TLS) hebben een regionaal fraude-beheersingsplan opgesteld voor de Amsterdamse metro. Dit plan is beoordeeld door Royal Holloway University of London (RHUL). De aanbevelingen op grond van deze toets zijn geaccepteerd door de Stadsregio Amsterdam en worden geïmplementeerd.

9. Opbrengstneutraliteit

De Stadsregio Amsterdam heeft aangetoond dat de overgang naar het nieuwe systeem opbrengstneutraal plaatsvindt. Dat betekent dat bij de door de Stadsregio vastgestelde tarieven de opbrengsten bij gelijkblijvende reizigersvolumes ook gelijk blijven.

10. EGI-status

De Nederlandsche Bank (DNB) heeft laten weten dat TLS geen vergunningplicht heeft voor het uitoefenen van het bedrijf van een elektronische geld instelling voor zover de OV-chipkaart binnen het openbaar vervoer wordt gebruikt. Hiermee wordt geanticipeerd op nieuwe (Europese) regelgeving. De minister van Financiën heeft de Tweede Kamer schriftelijk hierover geïnformeerd (12 mei 2009, (Kamerstukken II, vergaderjaar 2008–2009, nr. AH 26092009Z05531). Het afschaffen van de NVB-plicht in de Amsterdamse metro is daarmee niet meer afhankelijk van het verkrijgen van een EGI-vergunning door TLS.